

Національний
університет
оборони України

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
“ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕНЬ У
СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ”

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Статус дисципліни	Основна, реалізується в циклі загальної підготовки
Мова викладання	Українська (англійська)
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS/120 год. (Л – 4 год., ГЗ – 8 год., С – 8 год., Е – 6 год., СР – 94 год.)
Курс/півріччя	2 курс, 1 і 2 півріччя
Лінк на дисципліну	https://adl.mil.gov.ua/login/index.php
Оригінальність дисципліни	Авторський курс
Ключові слова	Наукове дослідження, методи наукових досліджень, системні дослідження, управління проектами, теорія прийняття рішень, методи прогнозування
Викладачі	<p>ХОМІК Микола Миколайович доктор технічних наук (21.02.03 – цивільний захист) провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу центру воєнно-стратегічних досліджень Сторінка в Orcid: https://orcid.org/0000-0002-1201-7702. Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Функціонування системи ХБРЯ захисту у ході широкомасштабної збройної агресії рф проти України. <i>“Український журнал військової медицини”</i>, 2022, Том 3, № 4, https://doi.org/10.46847/ujmm.2022.4.2. Методичний підхід до оцінювання хімічної небезпеки при застосуванні сил оборони під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Національний університет оборони України ім. Івана Черняхівського <i>збірник наукових праць “Труди університету”</i>. 2021, № 4(167). С.187-203.3. Методичний підхід до оцінювання біологічної небезпеки при застосуванні сил оборони під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. <i>“Збірник наукових праць” Центрального науково-дослідного інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України</i>, 2021, № 4 (83), С.438-457.4. Experimental evaluation of accuracy in determining the direction to a pulsed source of gamma-radiation by a spherical absorber with CdTe detectors in a system of nuclear situation monitoring. <i>Eastern-European</i>

journal of enterprise technologies, 2020. 4/5 (106), P.16-24.
<https://doi.org/10.15587/1729-4061.2020.210665>.

Підвищення кваліфікації:

1. Курс підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти з питань організації та використання технологій дистанційного навчання в ЗС України, 2021 рік.

Контактні дані: e-mail: nkhomik@ukr.net

НІКІТИН Анатолій Анатолійович

доктор філософії (253 – військово управління (за видами збройних сил) професор кафедри хімічного, біологічного, радіологічного, ядерного захисту та цивільної безпеки інституту логістики та підтримки військ (сил)

Сторінка в Orcid: <https://orcid.org/0000-0003-1487-0616>

Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни:

Деякі погляди на визначення обсягу збору, обробки, аналізу, узагальнення та оприлюднення інформації про хімічну, біологічну, радіологічну обстановку. *Journal of Scientific Papers “Social Development and Security”*, 2023. 13 (3), 184-195.
<https://doi.org/10.33445/sds.2023.13.3.12>.

Методика оцінювання ймовірного ризику втрати здоров'я особового складу в умовах забруднення небезпечними хімічними речовинами. *Український військово-медичний журнал*, 2022, 3 (4), 121-127.
[https://doi.org/10.46847/ujmm.2022.4\(3\)-121](https://doi.org/10.46847/ujmm.2022.4(3)-121).

Обґрунтування раціонального розподілу пунктів спеціальної обробки на маршрутах руху в разі руйнування об'єкта ядерної енергетики. *Соціальний розвиток і безпека*, 2022, 12 (4), 129-137.
<https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.4.12>.

Вплив фізико-географічних та кліматичних умов на прогноз розповсюдження забрудненого повітря під час можливих надзвичайних ситуацій техногенного характеру у Донецькій області. *Інженерія природокористування*, 2021. № 2(20). С 116-122.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7263862>.

Обґрунтування створення детонаційного CO₂ лазера для радіоактивної дезактивації поверхні. *Східно-Європейський журнал підприємницьких технологій*, 2019, 3 (5 (99)), 6–12. (Scopus). <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2019.169258>.

Підвищення кваліфікації:

1. Використання геоінформаційних та аерокосмічних технологій цифрової картографії для проведення екологічного моніторингу та прогнозування наслідків антропогенного впливу. Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління – 12-30.10.2020.

2. Глобальні виклики сьогодення: наука, освіта та технології. On-line Міжнародна науково-практична конференція – 14.09.2023.

3. Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуаціях. On-line платформа Prometheus – 26.10.2023.

Контактні дані: e-mail: tolik-nikitin@ukr.net

Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною?

Я отримаю фундаментальні знання з про науку як систему знань і знаряддя пізнання, сформує погляди на методологію наукового пізнання, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення дослідження та оформлення їх результатів

<p>Які знання я отримаю?</p>	<p>Знання методологічних основи наукового знання у сфері цивільної безпеки для потреб Збройних Сил України: основи методики планування наукового дослідження, сутність та основні етапи організації досліджень, основні положення наукової методології, методологія і методи наукового пізнання, методи наукових досліджень, організація та методика науково-дослідницької діяльності.</p> <p>Знання основ управління проектами: особливості завдань науково-дослідної діяльності закладів вищої освіти, проблема оцінки наукової діяльності, класифікація завдань управління науковими проектами у закладі вищої освіти, основні категорії визначення мережевих моделей. побудова мережевих моделей. розрахунок і аналіз параметрів мережевого графіка при детермінованому часі виконання робіт.</p> <p>Знання теоретичних та практичних аспектів теорії прийняття рішень, як методична основа відпрацювання оперативного-тактичних, тактико-технічних та воєнно-економічних рішень: основні поняття теорії прийняття рішення, класифікація і загальна характеристика задач прийняття рішення, модель процесу прийняття рішення, побудова систем підтримки прийняття рішення. побудова експертних систем штучного інтелекту, методи і критерії оцінки систем підтримки прийняття рішень, оцінка ефективності систем підтримки прийняття рішень методами теорії масового обслуговування, методи експертного оцінювання об'єктів вибору</p>
<p>Які вміння я розвину?</p>	<p>Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми цивільної безпеки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері цивільної безпеки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.</p> <p>Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері цивільної безпеки, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень</p>
<p>Що мене очікує?</p>	<p>Отримані знання допоможуть під час освоєння нових дисциплін, самопідготовки, написання наукової роботи, проходження педагогічної практики. Крім того, оволодіння методологією наукових досліджень, безумовно, буде корисним і поза рамками навчального процесу – під час ведення диспутів, вибору найбільш аргументованих позицій</p>
<p>Якого результату я досягну?</p>	<p>Вивчення матеріалу дисципліни призводить до формування знань щодо особливостей підготовки та методології організації і проведення наукових досліджень, оформлення і захисту їх результатів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у сфері цивільної безпеки. Це передбачає усвідомлення понятійних категорій науки і наукової діяльності та методології її реалізації, ознайомлення з пріоритетними напрями розвитку наукової та інноваційної діяльності в Україні і Світі, вивчення особливостей і умов організації та виконання наукових досліджень</p>
<p>Де я зможу</p>	<p>Під час проведення наукових досліджень.</p>

застосувати отримані знання та вміння?	Під час обговорення відповідних тем на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах, дискусіях, суперечках тощо. У майбутній науково-педагогічній (науковій) діяльності.
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Методологічні основи наукового знання. Л 1/1. Організація наукового дослідження. С 1/2. Основні положення наукової методології. ГЗ 1/3. Методи наукових досліджень.</p> <p>Тема 2. Управління науковими проектами ГЗ 2/1. Проблема управління науковими проектами. ГЗ 2/2. Класифікація наукових проектів. С 2/3. Планування реалізації проекту. ГЗ 2/4. Основні категорії визначення мережевих моделей.</p> <p>Тема 3. Теорія прийняття рішень, як методична основа відпрацювання оперативно-тактичних, тактико-технічних та воєнно-економічних рішень. Л 3/1. Основні поняття теорії прийняття рішення. С 3/2. Класифікація і загальна характеристика задач прийняття рішення. Модель процесу прийняття рішення. С 3/3. Методи і критерії оцінки систем підтримки прийняття рішень.</p> <p>Екзамен</p>
Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. — Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003.— 240 с. 2. Марцин В.С. Основи наукових досліджень: навч. посібник / В.С. Марцин, Н.Г. Міценко, О.А. Даниленко та ін. — Львів: Ромус-Поліграф, 2002.— 128 с. 3. Управління проектами [Текст]: Підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. К.: Центр учбової літератури, 2010. - 432 с. 4. Теоретичні основи воєнно-наукових досліджень у сфері озброєння та військової техніки: Підручник. – Київ: НУОУ, 2019 – 158 с.
“Правила гри”	<p>З боку викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення потреб та запитів здобувачів; – подання актуального й необхідного матеріалу; – наповнення дистанційного курсу на платформі Moodle; – дотримання андрогогічної справедливості, норм та принципів андрогогічної етики, відкритість і щирість у спілкуванні; – забезпечення позитивної й творчої атмосфери на навчальних заняттях. <p>З боку здобувача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність навчатися, розвиватися і змінюватися; – відвідування навчальних занять; – опрацювання лекційного матеріалу; – якісна підготовка до групових та семінарських занять; – доброзичливість, відкритість, щирість, готовність до конструктивної критики; – оригінальність, креативність, ініціативність; – дотримання академічної доброчесності.
Додатково	Детальнішу інформацію про “Теоретичні основи досліджень у сфері цивільної безпеки” наведено в робочій програмі навчальної дисципліни